

“మీ కోసం మాధవరావు వచ్చి దండి.”

అలితమ్మ పూజ గదిలోకి తొంగి చూస్తూ అన్నది.

“కూర్చోమను. వచ్చేస్తున్నాను.” ధర్మారాయుడు పంచాక్షరికి ఉపక్రమించబోతూ అన్నాడు.

అలితమ్మ ముందు గదిలోకి వెళ్ళి, “అలా కూర్చో, బాబూ! పూజ అయిపో వచ్చింది. వస్తున్నారే” అంది ఆహ్వానంగా.

గోడల కుప్ప దేవుని పటాలు చూస్తూ విలంబ మాధవరావు ఉలిక్కిపడి, “దాని దేముంది లెండమ్మా. వేనెం కొత్తవాడిని కాదుగా?” అంటూనే కుప్పిలో కూర్చున్నాడు.

“అమ్మగారూ వాళ్ళూ కులాసా

యేనా?” గుమ్మం వారగా విలంబి అడిగింది.

“కులాసాయే నమ్మా!” వినయంగా చెప్పాడు.

“చదువు పూర్తయిందా?”

“అయిందమ్మా.”

“ఏదన్నా ఉద్యోగంలో ప్రవేశిస్తావో లేక స్వగృహం వ్యాసారం చేస్తావా?”

“ఉద్యోగానికి అప్లై చేశాను. వస్తే ఉద్యోగం చెయ్యాలనే ఉంది.”

“ఏమిటో? నీ చిన్నతనం ఇంకా కళ్ళముందు కదులుతున్నట్టే ఉంది. మా ఇంటికి చదువుకోవటానికి సిల్కూ

లాట్లీ వేసుకుని, పెడలో ఫులిగోరు పతకంతో నాకరుని వెంటబెట్టుకుని

వస్తుండేవాడివి.” అవిడ గూర్చి చూస్తూ అంది.

తల దించుకుని మందహాసం చేశాడు మాధవరావు.

విజయే, ధర్మారాయుడుగారే తనకి అక్షరాభ్యాసం చేసింది.

ఇట్లు తనతోబాటు ఆయన ఉద్యోగం కూడా ఎదుగుతూ వచ్చింది. ఆయన ప్రైవేట్ గా ఎస్. ఏ. నాయు, తను కాలేజీలో అడుగు పెట్టేవాటికి తెలుగు లెక్చరర్ గా తన క్లాసు తీసుకున్నారు.

అప్పటికే ఆయన అనేకమైన కావ్యాలు సులభ శైలిలో తెవిగించటం, కొన్ని పరికోధక క్రింథాలు వ్రాయటం జరిగింది.

విశ్వవిద్యాలయం ప్రత్యేకానుమతి మీద సారస్వత పరికోధనతో అమూల్య

కులీకరి

విషయాలు కనుగొని 'డాక్టరు' అనిపించుకున్నారు. ఆయన విద్యాదానం అంకటిది. తను ఆయనకు ఔషధాన్ని తలుచు కుంటేనే తనవు వుంకరించినాతుంది. "కూర్చో బాబూ! ఆయన వస్తాడు. వేమ లోపం వసులు చూసు కుంటాను." "మంచిది. వెళ్ళిందీ." లలితమ్మ వెళ్ళిపోయింది. మాధవరావుని సాత జ్ఞానకాలు వదల లేదు. మాస్టారి వొడ్డిలో కాసులేముపులాంటి తెల్లటి అపు ఉండేది. తనకి బాగా గుర్తు. స్కూల్ సైన్ల వదుపుతున్న పుదు ముద్దులు మూటగట్టి పెయ్య మాదని ఈవింది. అమ్మగారు జమ్మ తిప్పించిందికూడా. అప్పస్ల వద్దావతి ఎంత అల్లడి చేసేదని! ఆ అప్యాయికి 'వద్ద' అని తన పేరే పెట్టుకుంది. తను దూడమీద పెట్టి ఆ మాట, ఈ మాట అంటూ వచ్చింది ఏడిపిస్తూండేవాడు.

మాస్టారి మేనకోడలు వద్ద. తల్లి తండ్రులు లేని పిల్ల. మాస్టారి వేరదీసి, పెంచి, చదువు నంధ్యలు చేస్తుంటారు. "నాకు పిల్లలు లేక గానీ, ఉంటే దీని ముక్కుకి తాడు వేయించి అల్లరి తగ్గించేవాడిని" అంటూ ఉండేవారు ధర్మారాయుడుగారు తకోక్తిగా. ఆయనకు వంకోద్దారకుడు మాట అటుంచి, పిల్లలే లేరు. అప్పి తనగా పెరిగింది వద్ద. అందుకే ఆమె స్వేచ్ఛకు ఆ ఇంట్లో అటంకం ఉండేది కాదు. ఏనీ వయసులో సులభంగా వెన వేసుకు పోయే స్వేచ్ఛాన్ని ఎవరూ నివారించ లేరేమో? మాస్టారి ఇంటికి వదువుతో సందేహాలు తిరుగుకునేందుకు తరుచు వెళుతుండే వాడు. వద్దతో స్వేచ్ఛాం ద్వుతర ముంది అప్పుడే. చిన్నతనంనుండి తనతో ఏదలా అంటిపెట్టుకుని తిరిగిన వద్ద పెద్ద డయినా, ఏదాదూ దూరం కావటానికి వ్రయత్నించలేదు. కానీ, ఓ రకమయిర అయిష్టం, పైకి

వెచ్చలేని అధ్యంతరం తరుచుగా లలి తమ్మ గారి కళ్ళలో కనిపిస్తూ వం క్షంగా తనని హెచ్చరిస్తున్నట్లు ఉండేది. "వద్దా! మనం పెద్దవాళ్ళమైవాం. ఇలా మనువుగా తిరిగితే బాగుండేమా?" అన్నా ఒక రోజున. "బాగా ఉండకపోవటం అంటే ఏమిటి?" కళ్ళు వ్రక్కాల్లా తిప్పుతూ కొంటేగా వ్రప్పించింది.

కాటూరు శ్రీ మూర్తి భానుమూర్తి

అలాంటిది వద్ద. అప్పావేకానీ, తనుమాత్రం కావాలి స్వేచ్ఛి ఎలా తెంచుకోగండు? తను డిగ్రీ తెచ్చుకోవ్వాడు. వద్ద పి. యు. పి. లో వదువు చాలించింది. వాళ్ళింటికి వెళ్ళటం, కుటుంబ మామూలే: యూనివర్సిటీకి వెళుతూ ఉత్తరాల వ్రాయమని చెప్పి వెళ్ళాడు.

వెళ్ళానే ఉత్తరం వ్రాస్తూ అక్షయం ఇచ్చాడు. సమాధానం వచ్చింది. సంవత్సరంబాలు ఉత్తరాలు వ్రాస్తూనే ఉన్నాయి. పసివం దాటి, బుటప్పలలోకాలు ఏదిగిన మనుషుల మధ్య వడివిన ఉత్తరాలి. వద్ద తన మనసుకి మునుగు వేసింది లేదు. తను దూవు కొండల మీద విం విడిచింది లేదు. వాతాత్మంగా ఉత్తరాలు అగిపోయి వాయి. అది తనకు పైవలియరు. అమె ముడి వచ్చిన వివరి ఉత్తరంలో వ్రాసిన వాక్యా లివి: "వదా! మున్నీ వయస్సు వచ్చి ఎదుగుతాడు మమ్మని వెళ్ళానం జీర్ణించుకునికానీ ఎదగలేదు. బాగా చదువు. కొండలు ఎక్కటంకాదు, ఎవరెప్పు ఎక్కటంలోనే గిచ్చ ఉంది! ఎన్ను గిచ్చ వ్యక్తిగా మాధానమకునే

పప్పూ - ఎంతో శ్రద్ధతో తయారు చేయబడిన ఫీడర్

పప్పూని అపారంగా నమ్మకం వేరికగా తయారు చేసిన ప్రత్యేక లక్షణాలు ఇవ్వగో:

- * బాటిల్ అధిక ఉష్ణోగ్రతలో, వదిలిన కేయబద్ధ గాలితో చేయబడినది. శుభ్రమైనది.
- * ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన నివర్ వలన పాలు పట్టటం తేలిక, అంతేగాక పావ కడుపులోకి తక్కువ గాలి వెళుతుంది. వేడి వీటితో మాటిమాటికి కడిగి శుభ్రం చేయవచ్చును. శుభ్రతగలది.

- * మన్నికల మోత, ఏమూతం కారకు, వేడి వీటిలో దురగతెల్లినా పగలని రక్షణ ఉంది. సోకర్లమైనది.
- * అనమానమైన 'నివర్ కవర్', (ప్రతి బాటిల్ తో ఉచితం), నివర్ వైక దుమ్ము పతకుండా, అంటు వ్యాధిని వ్యాపింపలేనే క్రిములను అరికకుండు. రక్షణ యిస్తుంది.

శిశు సంరక్షణ విషయంలో తల్లులు నమ్మేది

పప్పూ రెండు వెళ్ళాలో వస్తుంది : ప్లాంట్లక్ మరియు బి.పి. బాటిల్ వైనా, నివర్ వైనా యా వేరు కోసం చూడండి.

పప్పూ

ఫీడర్లు మరియు గివ్వు

U.P.P. 2.7L

మొదటి వ్యక్తి నీ పద్య అని ఎప్పుడూ మరచిపోవద్దు."

అనే తనవి అక్కణ్ణి కట్టి ఉంటే.

ఉత్తరాలు అగిపోయిన కారణం అర్థం కాక రెండు మూడు ఉత్తరాలు వ్రాశాడు. సమాధానం లేదు.

ఏమై ఉంటుంది? పుస్తకేసిందా? ఊళ్ళో లేదా? మాస్టారికి ఉత్తరం వ్రాయవలసివారు. తన చదువు గురించి వ్రాశాడు. ఆయన యోగక్షేమాలు అడిగాడు. కలం ముందుకు, వెనక్కి గింజి కుంది.

పద్య గురించి ఎలా అడగాలి?! చివరికి వ్రాశాడు — "పద్యని అడిగినట్లు చెప్పండి" అని.

ధర్మాధ్యయముగారు వారం రోజుకాక సమాధానం వ్రాశారు.

అందులో అశీస్సులు, హితోక్తులు. మొదటినుండి చివరిదాకా పద్యపేరు కోసం వేయి కన్నులుగా వెలుక్కుచి, విరుత్సాహుడౌదు.

తనకి తనే సమాధానం చెప్పమని, కరుణాపూరిత మనస్సు అగ్నిం కేశాడు.

చరిత్రలు ముగిశాక కాశ్మీరు ప్రెస్ వెళ్ళాడు మిత్రులతో.

అలా బెజింగ్ లో తిరిగి వచ్చాడు.

మందర ప్రాంతంలో విశాఖలోగా పోయాడు, మొదలు వచ్చే గుర్తు వచ్చేది.

మనస్సు క్రాంత్యున్నై నట్లుండేది.

"అంజ్యస్తైంది కదూ, నూడదా?"

వచ్చిన లేచి నిలబడి చేతులు పోకించు మార్గవరాళు.

మందరమంత్ ప్రేక్షించి, "కూర్చో, కూర్చో" అని తుమా కూర్చున్నాడు రాయుడుగారు.

"ఏమిటి ఏమేమి? పన్ను క్లాసు తెచ్చుకున్నావట కదూ? మీ నాన్నగారి ద్వారా మీ చాలా ఆపందించాడు."

"అలా మీ ఆశీర్వాదం, మాస్టారు!" విషయంగా అన్నాడు.

"మంచిదాకాయే మన్ను. మాస్టారిని గుర్తుంచుకుని పరి వచ్చావు. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది." "నిండుగా వచ్చుతూ అన్నారు రాయుడుగారు.

వగవగా నవ్వే ఊరుకున్నాడు మార్గవరాళు.

"ఆ అప్పట్లు, నీకీ మేమిలో వెళ్ళి చేసారటగా? పన్ను డాక్టరు వదిలించడం? మందరమంత్ అడిగారు.

మార్గవరాళు ప్రకుటి ముడిపడింది.

"అలాగి నాన్నగారు వెళ్ళారా?" ఆ విషయం తెలియడం ఇప్పుడే అతనికి!

నికాగ్రత
ఇలా—నినో, నిమ్మారో (తెలుగుగారు)

"నీ గురించి ఆయన తరుమగా తెలుతూనే ఉంటారు. నిన్నొక పెద్ద స్వక్తిని వెన్నూని ఆయన పనికి తావ్రతయం నా కెంతో ముచ్చటగా ఉంటుంది. భగవంతుడు నాకు అలాంటి అభ్యుత్థం లేకుండా చేశాడు." ఆయన గొంతులో రవ్వంత బాధ కదిలింది.

"బాధపడకండి, మాస్టారు! జన్మ నివ్వకోలేనేం? నన్ను మీ ఆత్మాయిగానే చూసుకున్నారా? నాలోనే మీరు అప్పి చూసుకోండి." నవ్వుతూనే అన్నా, ఆ మాటలు రాయుడిగారిని పట్టి కుదిపేశాయి.

ఆయన నోటి వెంట ఒక్కొక్కటం వెలుకు జారలేదు.

"దేవుడు నిన్ను ఇలాగే మంచిమడుగా కలకాలం కాపాడాలి" అన్నారు చివరికు, గిణిగినట్లు తెల్లగా.

"మాస్టారు ..." మార్గవరాళు గుండె స్పృందన పెరుగుతూంది.

నివో అడగాలి.

సంకోచం గొంతు పోయిపోయింది.

"ఏమిటి బాబూ?" విచక్షణకుండా

తేరుకుంటూ అడిగారు.

చివరికి ధైర్యం చేశాడు.

"మన పద్య ..."

"చెప్పిపోయింది, బాబూ!" ఈ

మాట అంటూనే బాధగా తోసిరికి దూసుకు వెళ్ళిపోయారు రాయుడుగారు.

మార్గవరాళు శిలలా దిగుసుకు పోయాడు.

ఇదా?!

ఇందుకా పద్య కలం అగిపోయింది?

తన కి విషయం ముందుగా చెందుకు

వ్రాయలేదు మాస్టారు?

అవును. ఎలా వ్రాస్తారు?

తమ మనస్సులో కారణం ఉన్న

భావాలను ఏ ఒక్కవారైనా ఆయన ముందు వెళ్ళవోమకుని ఉంటే?

చదువు పూర్తికావాలనుకున్నాడు. తను తనుగా, తన కాళ్ళపాద నిలబడగల స్వక్తిగా వచ్చి పద్యకోసం అడగా అనుకున్నాడు.

తండ్రి కాదన్నా, మాస్టారు భయ పడినా పద్యని కాళ్ళతోగా తన దానిని చేసుకోవాలనే నిర్ణయం బలపరుచు కున్నారు.

ఇప్పుడు తను ఏక్కాలనుకున్న తెలు తను కాకుండానే వెళ్ళిపోయింది!

తను మాదాలనుకున్న ప్రపంచం ఏకటిలోకి క్రుంగిపోయింది.

గుమ్మం దగ్గర అలికిడయింది.

అలితమ్మగారు—"కానీ తెచ్చావు— తీసుకో, బాబూ!" అంది.

బంపంలాన లేచాడు.

"పద్యమ్మా ... తాగిని లేదు. మాస్టారితో చెప్పండి, వెళ్ళాను." బరువుగా బరులుకు నడిచాడు.

అలితమ్మగారు అతను అవ్యక్తమయే పరికు చూసి, నిట్టూర్పుతో మేమి దిరిగింది.

"ఏండు కలా చెప్పారు?" అంది భర్త లేచి శాలిగా చూసి.

"తప్పకు — నిజాన్ని అతను భరించ లేడు! అతని జీవితం ఉత్త్యంలం కావాలి అతను వృథా పాశాలలో, నిరాశంల క్రుంగిపోకూడదు."

లోలి గదిలోనుండి నీరసంగా — "మామయ్యా!" అని వినిపించింది.

లేచి వెళ్ళారు రాయుడుగారు.

"వెళ్ళిపోయాడా మరు?"

"వెళ్ళాడు."

"నా గురించి అడిగావు కదూ?"

"అవును." ఆయన ముఖాన్ని బా పంశంగా నిగ్రహించుకుంటున్నాడు.

"నేను చెప్పనున్నట్లే వెళ్ళావు కదూ?"

"అలాగే వెళ్ళావు, తల్లీ! అలాగే వెళ్ళావు." ఆయన గొంతు వణికింది.

"నేను మంచి పని చేశాను కదూ, మామయ్యా? పక్షవాతంతో కాలు, వెయ్యి పడిపోయిన నన్ను అతను ఎలా చూడగలడు, పాపం! మనసు వెలా సమాధాన పరుచుకోగలదు?"

"అవును, తల్లీ, అవును. మన్ను వెయ్యగలిగిన పని అందరూ వెయ్యలేరు." ఆయన కళ్ళు చెమర్చాయి.

"మీకు అనక్క రోషం అంటుంటే, మామయ్యా! మన అన్నదాడ నేడు కూడా పద్యగా? పాపం, అది రోగం వచ్చి పోయింది?"

ఆయన నివ్వెరబోలు నిలబడ్డారు!